

System doradztwa edukacyjno-zawodowego we Wrocławiu

We Wrocławiu od 2003 roku w szkołach i placówkach oświatowych wdraża się system doradztwa edukacyjno-zawodowego. Doradztwo edukacyjno-zawodowe rozumiane jest jako długofalowe i wieloetapowe działania towarzyszące uczniowi w trakcie jego rozwoju zawodowego poprzez planowanie, tworzenie, rozwój kariery zawodowej tak, aby wzmocnić szanse na sukces osobisty. Gwarantem osiągnięcia postawionych przed doradztwem celów jest:

- współdziałanie różnych instytucji, których priorytetem jest wspieranie uczniów i dorosłych w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- opracowanie i udostępnianie systemu informacji w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- realizacja treści przygotowujących uczniów do planowania rozwoju zawodowego z uwzględnieniem warunków do samozatrudnienia.

We wrocławskim systemie doradztwa zaplanowano:

- zatrudnienie w placówkach oświatowych szkolnych doradców zawodowych, utworzenie sieci Szkolnych Ośrodków Kariery we wrocławskich placówkach oświatowych,
- utworzenie Międzyszkolnego Ośrodka Wspierania Aktywności Zawodowej,
- współpracę podmiotów zajmujących się doradztwem edukacyjno-zawodowym,
- koordynowanie działań dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego przez Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

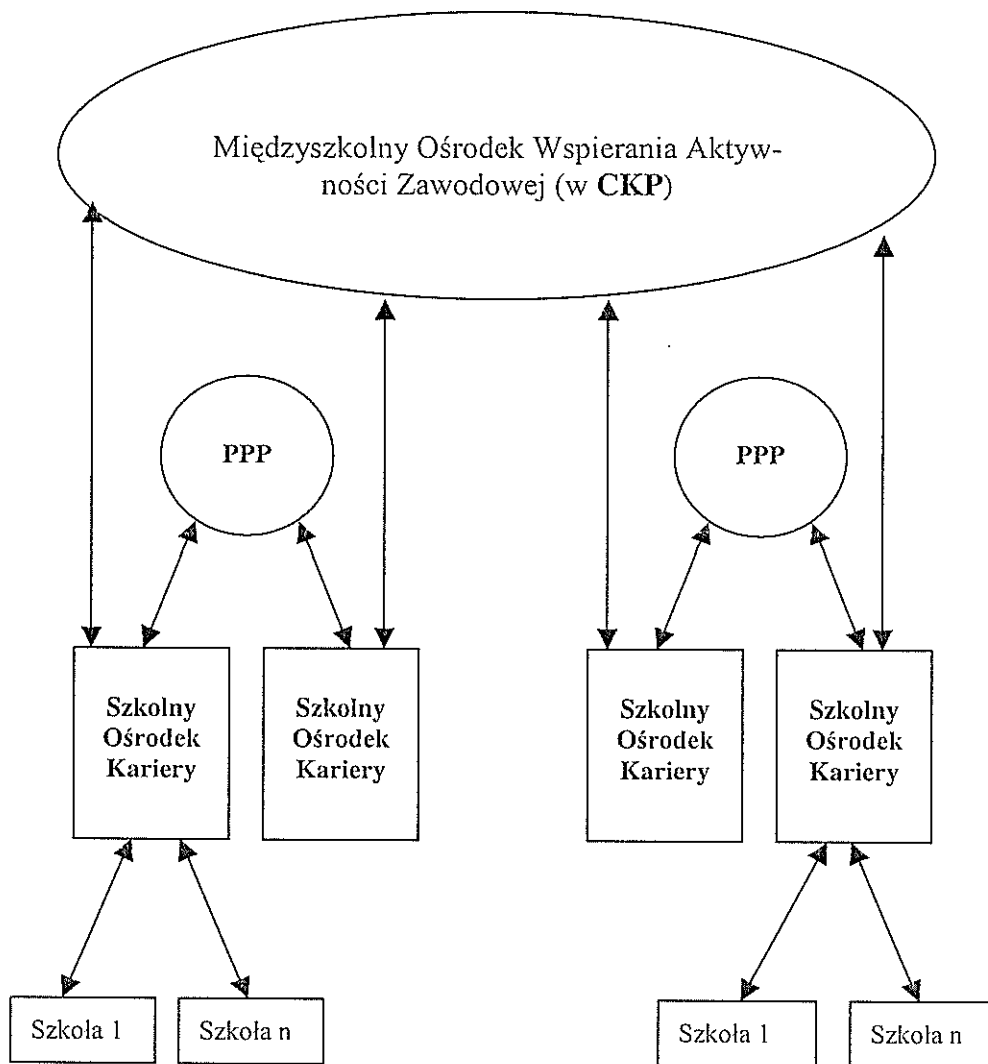
Opracowano i wdrożono podstawowe zasady funkcjonowania systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego:

- Powołano szkolnego doradcę zawodowego, którego zatrudnia dyrektor placówki oświatowej – uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia przyjęto „pensum” 30 godzin tygodniowo.
- Utworzono trzy Szkolne Ośrodki Kariery, które wspomagają działalność szkolnych doradców zawodowych zgodnie z utworzoną siecią.
- Dodatkowo poradnie psychologiczno-pedagogiczne obejmują swoją opieką psychologiczno-pedagogiczną szkolne ośrodki kariery.
- Od września 2004 r. ruszył Międzyszkolny Ośrodek Wspierania Aktywności Zawodowej, który monitoruje potrzeby szkolnych ośrodków kariery, tworzy i udostępnia bazy informacji edukacyjno-zawodowych.

¹ Lilla Jaroń – dyrektor Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia.

- Wpleciono Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, które koordynuje działalność szkolnych ośrodków kariery.
- System doradztwa podlega monitorowaniu Gminy Wrocław poprzez Komisję Edukacji i Młodzieży Rady Miejskiej Wrocławia.

System obrazuje poniższy schemat:

Schemat 1. Sieć doradztwa edukacyjno-zawodowego we Wrocławiu

Działania związane z doradztwem edukacyjno zawodowym zapisane są w programie Rady Miejskiej Wrocławia w dokumencie „Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia w zakresie edukacji” w 2005 roku. Podstawowe priorytety polityki oświatowej to:

- podnoszenie jakości kształcenia,
- polepszenie startu zawodowego absolwentów,
- budowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmacnianie tożsamości wrocławian, poprawa stanu technicznego obiektów oświatowych,
- współpraca z wyższymi uczelniami.

W każdym z priorytetów określono zadania związane ze stopniowym tworzeniem wrocławskiego systemu doradztwa.

W priorytecie I – Podnoszenie jakości kształcenia realizowane są i będą zadania: doskonalenie nauczycieli na studiach podyplomowych oraz kursach w zakresie doradztwa zawodowego (dofinansowanie),

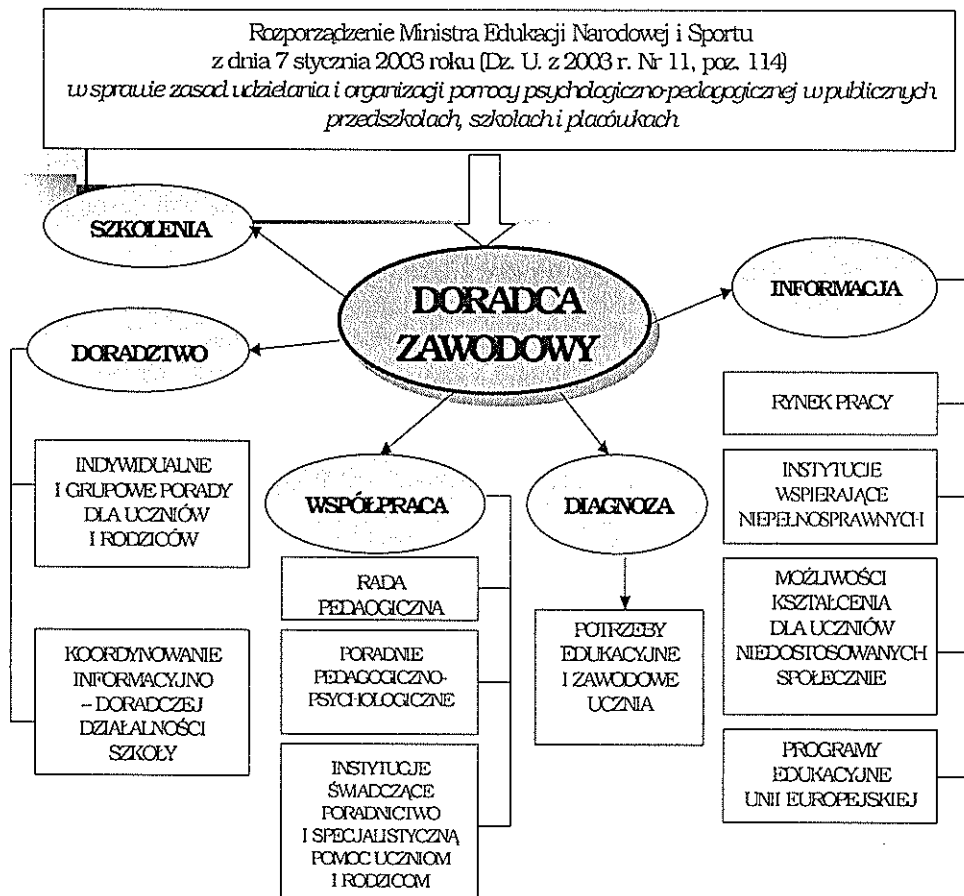
- promowanie i wdrażanie przez nauczycieli oraz szkoły własnych programów edukacji w zakresie doradztwa zawodowego,
- podnoszenie jakości pracy poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz wspomaganie działań pedagogów szkolnych przez psychologów,
- rozwój sieci poradnictwa zawodowego w nowym systemie edukacji.

W priorytecie II – Polepszenie startu zawodowego absolwentów należy zwrócić uwagę na zadania, które ułatwią młodym ludziom wybór szkoły i start w życiu zawodowym:

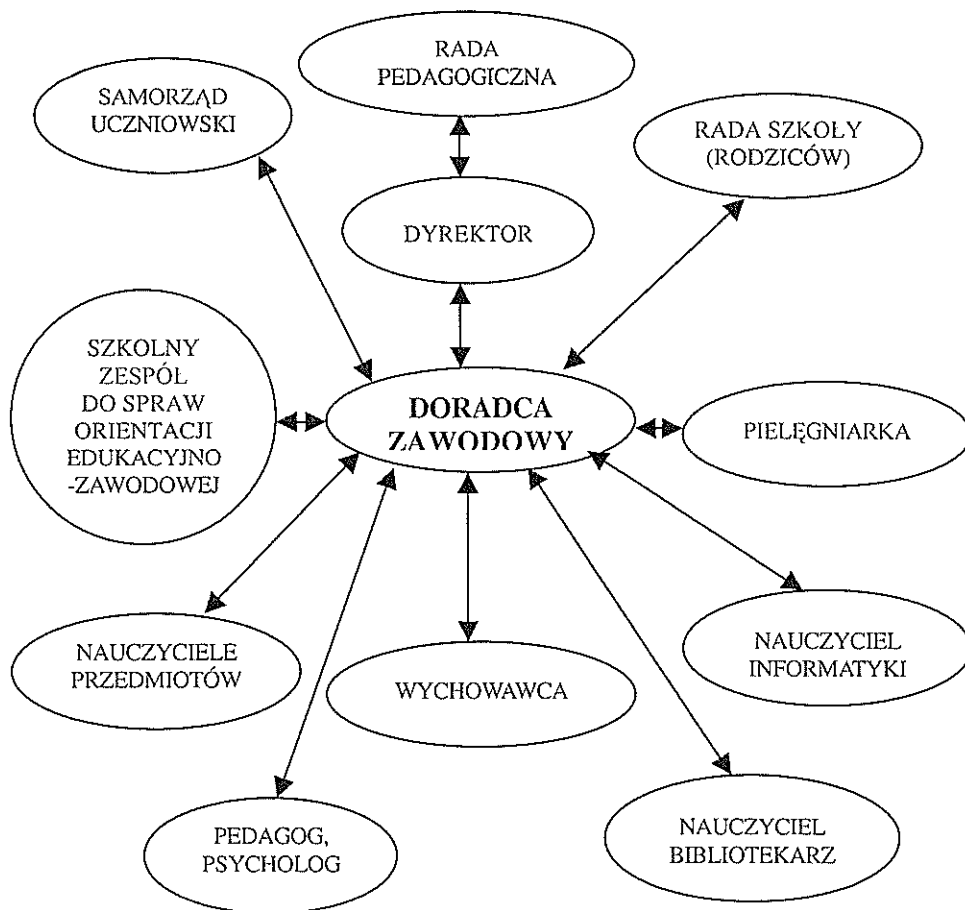
- wprowadzanie zmian w sieci szkół policealnych, szkół zawodowych specjalnych,
- rozwój sieci poradnictwa zawodowego,
- włączanie środowisk akademickich do przekształceń szkolnictwa ponadgimnazjalnego,
- dostosowywanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy, z uwzględnieniem strategii rozwoju Wrocławia i Województwa Dolnośląskiego oraz Wrocławskiego Programu Rynku Pracy,
- przygotowywanie nowoczesnej bazy dydaktycznej,
- zwiększenie liczby szkół oferujących uczniom kształcenie z zakresu przedsiębiorczości;
- współdziałanie w zakresie kształcenia zawodowego z przedsiębiorstwami, związkami pracodawców i związków zawodowych,
- działania wspierające inicjatywy na rzecz Szkolnych Ośrodków Kariery.

Działania te wpisują się w katalog obowiązków szkolnego doradcy zawodowego, którego zadania określa między innymi Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 roku (Dz. U. z 2003 r. Nr 11, poz. 114) w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Szczegółowe zadania przedstawia schemat 2.

Działania szkolnego doradcy powinny stanowić immanentny element programu szkoły. Schemat 3 przedstawia jedną z propozycji.

Schemat 2. Zadania szkolnego doradcy zawodowego

Schemat 3. Struktura szkolnego system doradztwa zawodowego

Zadania szkolnego doradcy zawodowego to przede wszystkim: przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej,

- przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak:
 - bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej;
- przygotowanie ucznia do roli pracownika, samozatrudnienia,
- przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych, wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia, pomoc

wszystkim nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach lekcji przedmiotowych.

Liczne działania podejmuje doradcy w Szkolnych Ośrodkach Kariery w szkołach (w Gimnazjum Nr 27, Zespole Szkół Nr 25 i Centrum Kształcenia Ustawicznego), ale również prace Wydziału Edukacji zmierzają ku temu by wspomagać gimnazjalistów przy wyborze szkoły ponadgimnazjalnej. Zaliczyć tu należy między innymi:

- opracowanie i wydanie informatora „Oferta edukacyjna Wrocławia dla absolwentów gimnazjów”,
- opracowanie pakietu multimedialnego charakteryzującego poszczególne typy szkół ponadgimnazjalnych,
- szkolenia nauczycieli gimnazjum,
- wprowadzenie elektronicznej rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Miasto, analiza postępów w nauce uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Wychodząc naprzeciw potrzebom oraz oczekiwaniom nauczycieli Wydział Edukacji realizuje (organizacyjnie i finansowo) projekt z departamentem la Vienne z Francji w zakresie doradztwa zawodowego – w programie bezpośrednio uczestniczy 13 dyrektorów gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych i poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Działania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane są również w ramach programu „Wrocławski Program Rynku Pracy – 2004-2006” pod patronatem Prezydenta Wrocławia i kierunkiem p. Michała Boni. Program ten obejmuje następujące obszary działania: I – Poprawa jakości usług świadczonych bezrobotnym w celu stabilizacji sytuacji na wrocławskim rynku pracy. II – Ograniczenie bezrobocia wśród osób z wyższym wykształceniem w celu maksymalnego wykorzystania ich potencjału wiedzy i umiejętności. III – Poprawa warunków startu zawodowego i życiowego absolwentów. IV – Pomoc bezrobotnym zagrożonym wykluczeniem.

V – Promocja zatrudnienia.

W obszarze III zwrócić uwagę na wpisane działania: zwiększenie udziału poradni psychologiczno-pedagogicznych w obszarze poruszania się po rynku pracy poprzez upowszechnianie badań potencjału intelektualnego, umiejętności, kompetencji, predyspozycji i preferencji zawodowych uczniów, wdrażanie i promowanie inicjatywy funkcjonowania Szkolnych Ośrodków Kariery (SZOKi) w szkołach różnego typu, umożliwienie uczniom kontaktu z doradcami zawodowymi, opracowanie przewodnika dla maturzystów „Poradnik Absolwenta”,

- organizacja dni kariery zawodowej we współpracy z pracodawcami i organizacjami pozarządowymi,
- planowanie sieci szkół w powiązaniu z potrzebami rynku pracy oraz z uwzględnieniem celów polityki oświatowej całego powiatu wrocławskiego.

Aby stworzyć pełny system doradztwa we Wrocławiu zamierzam stopniowo: utworzyć kolejne Szkolne Ośrodki Kariery – docelowo 13,

- utworzyć stanowiska szkolnych doradców zawodowych w szkołach,
- objąć systemem wszystkie gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne i poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- stale modernizować bazę poradnictwa edukacyjno-zawodowego,
- stale doskonalić, w tym zakresie, nauczycieli,
- pozyskiwać fundusze unijne na rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Wierzę, że pozwoli to Nam Wszystkim, zainteresowanych tym problemem, odnieść sukces.